

LIETUVOS RESPUBLIKA

Tel.	+370 706 94 613	VĮ „ORO NAVIGACIJA“	AIC: A 021/2020
Faks.	+370 706 94 614	Oro navigacijos informacijos skyrius	Galioja nuo: 04-Dec-2020
AFS:	EYVNYOYX	Balio Karvelio g. 25	Paskelbtas: 03-Dec-2020
URL:	www.ans.lt	02184 Vilnius, Lietuva	
El.p.	ais@ans.lt		

A 021. LENGVŪJŲ NEPILOTUOJAMŪJŲ BALIONŲ, NAUDOJAMŲ METEOROLOGINIAIS TIKSLAIS, SKRYDŽIŲ TAISYKLĖS

Šiame informaciniame leidinyje pateikiamos Lengvųjų nepilotuojamųjų balionų, naudojamų meteorologiniais tikslais, skrydžių taisyklės, patvirtintas Transporto kompetencijų agentūros direktoriaus 2020 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 2-183.

LENGVŪJŲ NEPILOTUOJAMŪJŲ BALIONŲ, NAUDOJAMŲ METEOROLOGINIAIS TIKSLAIS, SKRYDŽIŲ TAISYKLĖS**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lengvųjų nepilotuojamųjų balionų, naudojamų meteorologiniais tikslais, skrydžių taisyklės (toliau – taisyklės) nustato reikalavimus lengvųjų nepilotuojamųjų balionų, naudojamų meteorologiniais tikslais (toliau – nepilotuojami balionai) skrydžiams, reikalavimus oro eismo paslaugų teikėjo informavimui apie nepilotuojamo baliono skrydį Lietuvos Respublikos oro erdvėje, oro eismo paslaugų teikėjo leidimo nepilotuojamo baliono skrydžiui suteikimą.

Taisyklės yra skirtos skrydžių saugai užtikrinti ir nepilotuojamo baliono naudotojas atsakingas už kitų, tokiems skrydžiams, ar naudojamai technikai, reikalavimų laikymąsi ir leidimų gavimą, kuriuos nustatė kitos institucijos, ar valstybės, įskaitant reikalavimus, susijusius su asmens duomenų apsaugos, valstybės saugumo užtikrinimo reikalavimais.

2. Lietuvos Respublikos teritorijoje nepilotuojamųjų balionų skrydžiai vykdomi laikantis šių taisyklių reikalavimų ir 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gegužės 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2017/835, nustatytų sąlygų.

3. Šių taisyklių reikalavimai taikomi naudotojams, leidžiantiems nepilotuojamus balionus Lietuvos Respublikos oro erdvėje, taip pat naudotojams, kurių nepilotuojamas balionas įskris iš kitos šalies į Lietuvos Respublikos oro erdvę, taip pat oro eismo paslaugų teikėjui.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Ekstremali situacija** – padėtis, kuri susidaro dėl gamtinių, techninių, ekologinių, socialinių priežasčių ar karo veiksmų ir sąlygoja staigų bei didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba sukelia žūtį, sužalojimą ar turtinius nuostolius.

4.2. Kitos taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) Nr. 923/2012 ir Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI NEPILOTUOJAMŲ BALIONŲ SKRYDŽIAMS

5. Naudotojas, ketinantis paleisti nepilotuojamą balioną, privalo informuoti oro eismo paslaugų teikėją taisyklių III skyriuje numatyta tvarka ir gauti oro eismo paslaugų teikėjo leidimą.
6. Oro eismo paslaugų teikėjo leidimas reikalingas tokiais nepilotuojamų balionų paleidimo atvejais:
 - 6.1. Vienkartiniais, kai paleidimas yra iš anksto suplanuotas.
 - 6.2. Daugkartiniais, kai paleidimas planuojamas vykdyti pagal iš anksto žinomą grafiką ir žinomos konkrečios dienos ir valandos.
 - 6.3. Daugkartiniais, kai nežinomos konkrečios dienos ir valandos.
 - 6.4. Iš anksto nesuplanuotiems paleidimams, esant ekstremalioms situacijoms, kai meteorologinius duomenis reikalinga surinkti nedelsiant.
7. Nepilotuojamo baliono skrydžiai draudžiami:
 - 7.1. draudžiamose, ribojamose, pavojingose zonose negavus įgaliotų institucijų leidimo;
 - 7.2. neinformavus oro eismo paslaugų teikėjo ir negavus leidimo, kaip numatyta šių taisyklių III skyriuje.

III SKYRIUS ORO EISMO PASLAUGŲ TEIKĖJO INFORMAVIMAS IR LEIDIMO NEPILOTUOJAMO BALIONO PALEIDIMUI GAVIMAS

8. Naudotojas, ketinantis paleisti nepilotuojamą balioną, privalo prieš 7 darbo dienas iki planuojamo skrydžio dienos oro eismo paslaugų teikėjui, vadovaudamasis taisyklių 16 punkte pateikta informacija, pateikti užpildytą pranešimą pagal formą, nustatytą taisyklių priede (toliau – paraiška), šiais atvejais:
 - 8.1. kai nepilotuojamas balionas paleidžiamas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir skrydis bus vykdomas tik Lietuvos Respublikos oro erdvėje;
 - 8.2. kai nepilotuojamas balionas paleidžiamas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir išskris iš Lietuvos Respublikos oro erdvės į kitos šalies oro erdvę;
 - 8.3. kai nepilotuojamas balionas paleidžiamas kitos valstybės teritorijoje, bet įskris į Lietuvos Respublikos oro erdvę.
9. Oro eismo paslaugų teikėjas įvertina gautą informaciją apie nepilotuojamo baliono numatomą paleidimą ir galimą nepilotuojamo baliono skrydžio įtaką kitų orlaivių skrydžių saugai.
10. Oro eismo paslaugų teikėjas per 5 darbo dienas nuo paraiškos gavimo dienos paraiškoje nurodytais kontaktais informuoja naudotoją apie priimtą sprendimą, užpildydamas paraiškos 3 skyrių. Paraiškoje pažymima:
 - 10.1. kad išankstinės nepilotuojamo baliono paleidimo sąlygos priimtinos ir nurodomas oro eismo paslaugų teikėjo įgalioto asmens telefono numeris, kuriuo privaloma susisiekti ir gauti leidimą nepilotuojamo baliono paleidimui, kaip numatyta taisyklių 12 punkte; arba
 - 10.2. kad išankstinės nepilotuojamo baliono paleidimo sąlygos nepriimtinos, nepilotuojamo baliono paleidimas negalimas, bei nurodomos motyvuotos to priežastys.
11. Išankstinis oro eismo paslaugų teikėjo nepilotuojamo baliono paleidimo sąlygų suderinimas negarantuoja, kad paleidimo metu, atsižvelgiant į oro eismo situaciją ir meteorologines sąlygas, oro eismo paslaugų teikėjas suteiks leidimą paleisti nepilotuojamą balioną.
12. Prieš paleisdamas nepilotuojamą balioną naudotojas 30 min. iki paleidimo susisieks su oro eismo paslaugų teikėju, kad gauti leidimą nepilotuojamo baliono paleidimui.
13. Esant ekstremaliai situacijai, kai nepilotuojamą balioną būtina paleisti nedelsiant, nepilotuojamo baliono naudotojas susisieks su Aeronautikos gelbėjimo koordinaciniu centru (toliau – AGKC). AGKC atstovas nurodo nepilotuojamo baliono naudotojui telefoną, kuriuo susisiekti, kad gauti taisyklių 12 punkte nurodytą leidimą nepilotuojamo baliono paleidimui.

14. Gavus oro eismo paslaugų teikėjo įgalioto asmens leidimą paleisti nepilotuojamą balioną, naudotojas privalo telefonu papildomai pranešti oro eismo paslaugų teikėjui:

- 14.1. paleidus nepilotuojamą balioną;
 - 14.2. apie skrydžio atšaukimą;
 - 14.3. nepilotuojamo baliono buvimo vietą oro eismo paslaugų teikėjo įgaliotam asmeniui paprašius;
 - 14.4. praradus kontaktą su nepilotuojamu balionu, nebežinant jo skrydžio vietos;
 - 14.5. skrydžio pabaigą (pranešti paskutines koordinates iki kritimo pradžios).
15. Oro eismo paslaugų teikėjas gali neleisti nepilotuojamo baliono paleidimo:
- 15.1. jei nepilotuojamo baliono skrydis kelia grėsmę kitų orlaivių skrydžių saugai;
 - 15.2. naudotojas pateikė klaidingus ir (arba) melagingus duomenis;
 - 15.3. gavus kitų įgaliotų institucijų pagrįstus prašymus neleisti vykdyti nepilotuojamo baliono skrydžio.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Oro eismo paslaugų teikėjas informaciją, reikalingą nepilotuojamų balionų naudotojams nepilotuojamų balionų paleidimui, skelbia savo interneto puslapyje ir Oro navigacijos informacijos aplinkraštyje.

Priedas. Pranešimas apie lengvojo/-ųjų nepilotuojamųjų baliono/-ų, naudojamų meteorologiniais tikslais, numatomą skrydį/-džius Lietuvos Respublikos oro erdvėje

-PABAIGA-

SPECIALUSIS TUŠČIAS PUSLAPIS

Lengvųjų nepilotuojamųjų balionų,
naudojamų meteorologiniais tikslais
skrydžių taisyklių
priedas
*Annex to the Flight Rules for
Light Unmanned Balloons, Used for
Meteorological Purposes*

(Naudotojas (pavadinimas arba vardas, pavardė) telefono numeris, el. paštas)
(*Operator (name of organization, or name, surname), telephone, e-mail*)

Kam / To:

(Oro eismo paslaugų teikėjas)
(*Air traffic service provider*)

PRANEŠIMAS
APIE LENGVOJO/-ŪJŲ NEPILOTUOJAMŪJŲ BALIONO/-Ū, NAUDOJAMŲ METEOROLOGINIAIS TIKSLAIS,
NUMATOMĄ SKRYDĮ/-DŽIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS ORO ERDVĖJE
(FLIGHT NOTIFICATION FOR LIGHT UNMANNED METEOROLOGICAL FREE BALLOON OPERATIONS
IN THE AIRSPACE OF REPUBLIC OF LITHUANIA)

Nr. / No.

Data (date)

1. Naudotojo pateikiama informacija / Operators information		
Nr./No.	Reikalaujami duomenys <i>Required data</i>	Naudotojo pateikti duomenys <i>Operator's provided data</i>
1.	Oro baliono atpažinimo kodas arba projekto kodinis pavadinimas (<i>Balloon flight identification or project code name</i>)	
3.	Naudojamas SSR kodas, baliono adresas arba NDB dažnis (<i>SSR code, aircraft address or NDB frequency applicable</i>)	
4.	Paleidimo vieta (koordinatės, paleidimo vietovė) (<i>Launch site, coordinates, place of launch</i>)	
5.	Numatomas paleidimo laikas (arba daugkartinio paleidimo pradžia ir pabaiga, laikotarpis, paleidimų grafikas): data ir laikas (vietos laiku) (<i>Estimated time of launch (or time of commencement and completion of multiple launches): date and time, period</i>)	
6.	Numatomų paleisti oro balionų skaičius ir numatomas paleidimo intervalas (kai paleidžiama ne vieną kartą)	

	<i>(Number of balloons to be launched and the schedule interval between launches (if multiple launches)</i>	
7.	Numatoma kilimo kryptis (prie šio pranešimo turi būti pridėtas skrydžio trajektorijos atvaizdavimas (žemėlapis / schema). <i>(Expected direction of ascent)</i>	
8.	Kreiserinis (-iai) lygis (-iai) (barometrinis aukštis) <i>(Cruising level(s) (pressure-altitude))</i>	
9.	Numatomas skrydžio laikas, kai balionas pakils aukščiau barometrinio 60 000 pėdų (18 000 m) aukščio arba pasieks kreiserinį lygį, jeigu jis yra 60 000 pėdų (18 000 m) aukštyje arba žemiau, ir numatoma buvimo vieta. ¹ <i>(The estimated elapsed time to pass 18 000 m (60 000 ft) pressure-altitude or to reach cruising level if at or below 18 000 m (60 000 ft), together with the estimated location)</i>	
10.	Numatoma skrydžio nutraukimo data ir laikas, numatoma kritimo (aptikimo) vieta. <i>(The estimated date and time of termination of the flight and the planned location of the impact/recovery area)</i>	

¹Jeigu numatomas daugkartinis paleidimas, pranešime nurodomas pirmojo ir paskutinio oro baliono kreiserinio lygio pasiekimo laikas (pvz., 122136Z–130330Z). *(If the operation consists of continuous launchings, the time to be included shall be the estimated time at which the first and the last in the series will reach the appropriate level (e.g. 122136Z–130330Z).*

²Jeigu numatomos kelios kritimo (aptikimo) vietos, turi būti nurodyta kiekviena iš jų kartu su atitinkamu numatytu kritimo laiku. Jeigu numatoma daugkartinio kritimo serija, nurodomas pirmojo ir paskutinio kritimo numatomas laikas (pvz., 070330Z–072300Z). *(If there is to be more than one location of impact/recovery, each location shall be listed together with the appropriate estimated time of impact. If there is to be a series of continuous impacts, the time to be included shall be the estimated time of the first and the last in the series (e.g. 070330Z–072300Z).*

Oro eismo paslaugų teikėjo pastabos (neprivaloma)

ANSP Notes (optional)

2. Naudotojo patvirtinimas / Operators confirmation

Suprantu, kad išankstinis oro eismo paslaugų teikėjo lengvojo nepilotuojamojo meteorologinio baliono paleidimo sąlygų suderinimas negarantuoja, kad paleidimo metu, oro eismo paslaugų teikėjas suteiks leidimą paleisti lengvąjį nepilotuojamąjį balioną.

I understand that prior conformity of the air traffic service provider on the launch of the unmanned meteorological free balloon does not guarantee that, before the launch, the air traffic service provider will grant permission to launch the balloon.

Patvirtinu, kad šiame pranešime visi mano pateikti duomenys ir informacija yra išsamūs ir teisingi. Žinau, kad pranešimas gali būti nenagrinėjama, jei užpildytos ne visos skiltys arba nepateikti priedai, pranešimas nepateiktas pagal nustatytus terminus. Užtikrinu, kad lengvojo nepilotuojamo baliono paleidimas bus

vykdomas laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų ir su oro eismo paslaugų teikėju suderintomis sąlygomis.

I certify that all data and information provided in this Flight notification are complete and correct. I know that Flight notification may not be processed if not all sections are completed or annexes are not submitted, or Flight notification is not submitted within the set deadlines. I guarantee that the launch of the unmanned free balloon will be carried out in accordance with the requirements of the applicable legislation and the conditions agreed with the air traffic service provider.

Naudotojas / Operator:

(Vardas, pavardė, parašas, data / Name, surname, signature, date)

3. Oro eismo paslaugų teikėjo suderinimas / nesuderinimas
Air navigation service provider conformity / not conformity

Lengvojo nepilotuojamo meteorologinio baliono paleidimo sąlygos priimtinos. 30 min prieš baliono paleidimą privaloma susisiekti tel.: ir gauti Oro eismo paslaugų teikėjo įgalioto atstovo leidimą baliono paleidimui (leidimas suteikiamas žodžiu).

Conditions for launching a light unmanned meteorological free balloon are acceptable. 30 minutes before launching the balloon it is necessary to contact the authorized representative of the air traffic service provider by phone: and obtain permission for the launch (verbal permission).

Lengvojo nepilotuojamo meteorologinio baliono paleidimo sąlygos nepriimtinos ir baliono paleidimas negalimas.

The conditions for the launch of light unmanned meteorological free balloon are unacceptable and the balloon cannot be launched.

Nesuderinimo priežastys:

Reasons for not conformity

Oro eismo paslaugų teikėjo atstovas / Representative of air traffic service provider:

(Vardas, pavardė, parašas, data / Name, surname, signature, date)

SPECIALUSIS TUŠČIAS PUSLAPIS